

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

A lap salemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intéandók. Előzetési pénzek és reklamációk Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér. Nyitlár ára 40 fillér. Hirdetés nagyság szerint.

XXIX. évfolyam.

Felelős szerkesztő: JAMBRIYS LAJOS.

35. szám.

Gabonaár — politikánk.

Ira: Rubinok Gyula az O. M. G. E. igazgatója.

A gabonaártekésítés két államban van lehető a tőkéllyel szervezve. Az Egyesült államokban — a kereskedelem s Franciaországban — a gazdák javára.

Az Egyesült államok óriási buza és kukorica termése, a nagy tőkével rendelkező elevátor-társaságok siloiba, magtáraiba kerülnek, mely társaságok egyfelől irányítják az Egyesült Államok gabona kereskedelmét és gabonaár-politikáját. Ezzel szemben alakult már egy farmer liga is, amely saját elevátorok építésével igyekszik a gazdát függetleníteni az elevátor-tröszt egyeduralmától, — de ez még csirájában van.

Franciaországban a gazdák szervezkedtek. A mezőgazdasági szindikátusokban több mint 3 millió gazda egyesült közös eladás és közös vásárlás céljából. Ez az óriási szervezet megfelelő központtal rendelkezik. Ennek a központnak a háta mögött s illetve annak kapcsolataiban működik a nemzetközi gabonaár-megállapító bizottság. Ez a bizottság a hangzatos nemzetközi címet viseli, de tényleg kizárólag francia gazda-érdeket szolgál. Célja pedig a nemzetközi és hazai, — tehát francia, — piac gabonaárhullámzását s a termés- és szállítási viszonyokat figyelemmel kísérni s a gazdáknak megfelelő utasításokkal szolgálni.

Ez az állomás bizottság — Commission permanente, — mint magát nevezi, ezen feladatát fényesen teljesíti, úgy hogy a francia gazda mindenkor tájékoztatva van, hogy gabonáját, elsősorban pedig buzáját, mikor érvényesítbéli a legelőnyösebb áron.

Franciaország határait magas vámmal zárta el a külföld elől. Buza vámaja 7 frank, körülbelül

ugyanennyi korona, — idegen buza tehát csakis ezen vám lefizetése mellett hozható be.

Franciaország buzatermése pedig nagy átlagban körülbelül fedezi az ország fogyasztását s így behozatalra csak akkor szorul, ha mint nálunk a folyó évben — silány a termés.

Az állandó ármegállapító bizottság feladata már most a hazai és külföldi termés és árviszonyok egybevetésével a gabona eladást állandóan irányítani. Történik pedig ez a következőképpen. A bizottság időközönként értesítéseket ad ki, melyeket az összes mezőgazdasági szindikátusoknak, gazdasági egyesületeknek és szövetkezeteknek sőt előfizető egyéneknek is megküld.

Ha a hazai termés nem fedezi hazai szükségletét, akkor arra figyelmeztetik a gazdát, hogy az eladással ne siessen, hogy a gabona védvám teljes mérvben érvényesíthessen. Amint azonban lehetővé válik a belföldi ár emelkedése folytán a külföldi buza behozatala, tehát import paritás áll be, akkor elérkezett a pillanat, hogy a gazdák magtárai megnyíljanak s a szabaddá vált hazai kínálat az árak természetzerű csökkenésével lehetőtlenné teszi a külföldi buza állandó beözönlését. Mert amíg a hazai készletben tart, a külföldi buza beözönlése nem kívánatos, sőt veszedelemes.

Ha a termés bőven fedezi a belső szükségletet, akkor az ármegállapító központ arra ügyel, hogy a belföldi buzaár az állandó kínálat folytán annyira ne süllyedjen, hogy a hazai buvának külföldi piacra való kivitelenek a lehetősége, — tehát az export paritás — be ne álljon, mert akkor a francia gazda a nemzetközi piaci áron alul volna kénytelen eladni gabonáját.

Ebben az esetben arra figyelmezteti a központ a gazdákat, hogy az eladástól tartózkodjanak, mert a külföld behozatalától tartaniok nem kell s várják

meg, míg a piaci-ár az export paritás fölé emelkedik, amikor az eladás időpontja újból elérkeend.

Egy ily központ létesítése nálunk is kívánatos volna, mert a mi termésviszonyaink teljesen egyezők Franciaországgal. A monarchia, illetve a vámterület gabonatermelése ma már ritkább esetekben haladja meg a vámterület fogyasztását s így az állandó behozatalra szorul.

Ennek a ténynek az igazsága azóta lett nyilvánvalóvá, amióta magas gabonavámjaink vannak, amelyek eléggé hatékonyak arra, hogy a külföld versenyét piacunktól távol tartásák.

Semmiféle galonavám sem lehet prohibitív, azaz gátló hatása, tehát olyan gabonavámot képzelni, — annál kevésbé követelni, egyáltalán nem lehet, amely az idegen áru behozatalát teljesen meggátolná.

A mi minimális gabonavámtételeink teljesen elegendők arra, hogy egyrészt fedezzék azt a költségdöbbletet, amennyivel drágábban termel a magyar gazda, mint a román, szerb vagy orosz stb. másrészt, hogy ellenszolgalminty képezzenek az ipari vámokért, melyeknek nagyrészt Ausztraliája hasznát.

Hogy azonban a nagy küzdelmek árán kivított gabonavámok hatásait élvezhessék is a magyar gazda, nekünk is szükségünk volna egy olyan központi szervezre, amely kellő anyagi eszközökkel felszerelve a minálunk még mindig még virágzó börzei spekulációtól függetlenül irányítaná a magyar gazdát.

Ha ma ilyen központunk volna, úgy semmi körülmények között sem jöhetne be annyi külföldi buza, mint jelenleg. Szent igaz, hogy buza termésünk silány. A vámterület buza szükségletéhez Magyarországnak minimálisan évi 37 millió q-val kell hozzájárulnia. A tényleges hiány tehát 3-5 millió q.

Tárca.

A babona.

(L.) A huszadik század fia, aki elbizakodott göggel a város főújságos voltáról beszélt bizonyítanem gondol arra, hogy még élnek közöttünk emberek, akik lelki műveltség dolgában még a valláselötti ó-korban élnek. Meglepő és megdöbbentő dolog, hogy itt Európában ma is erösen él még a boszorkányokba, a babonákban való hit, s nemcsak a kevésbé művelt Keleten, hanem a legműveltebb Nyugaton is. Egy fiatal tudós igen érdekes könyvet írt most a babona és a bűntevés összefüggéséről és rendkívül sok esettel bizonyítja, hogy a babona milyen hatalmas rugósa sok embertelen bűntetteknek, máskülöbben jóhajlandósága ember teljes elvadulásának. Ki hinné, hogy még ma is kell európai bírónak ítéletet mondani olyan embereken, akik teljes meggyőződéssel boszorkánysággal vádolnak valakit? Az eisenachi törvényszék két asszonyt ítélte el 1904-ben, mert megvádoltak egy harmadik asszonyt, hogy az egyiknek a gyermekét cirógatás közben megbabonázta. A tárgyaláson erősen ragaszkodott a két asszony a védjához, s bár a bíróság elítelte őket, a nép hitte a vádban, a boszorkánysággal vádolt pedig kegyetlen volt elköltözni Eisenachból. Egy esztendővel utóbb, 1905-ben, egy másik német város, Kóburg bírósága foglalkozott hasonló pörrel. Ebben is asszony volt a vádlott. Egy asszony megvádolta szomszédasszonyát, hogy mértéketlen dicsérettel megrontotta a disznáját, kecskéjét és nyulacskait, úgy, hogy nem akarják enni, s a kecske tejet sem ad. A vádlott asszony ragaszkodott vádjához, mert a javasszony jövendőmoudó tükörből nézte ki, hogy ki ron-

totta meg a barmait. A bíróság itt is megállapította a becsületsejtést és elítelte az asszonyt, de a népi szemmi hatást nem tett az ítélet... Egy francia majoros öbervaló gyermeke megbetegedett 1903-ban. A szülők meg voltak győződve róla, hogy gyermeküket a szomszédasszony megbabonázta. Odacsalták magukhoz a szomszédot és felszóllították, hogy vessen véget a varazslatnak. A meglepett asszony ijedten mondta, hogy nem ért hozzá, de nem hittek neki. Összeszúrkálták a nyakát és a vállát, hogy vért vegyék, mert a boszorkány vérének gyógyító ereje van.

A hazajáró lélekben való hit, amely aziputén nagyon el van terjedve, a legszörnyűbb halottcsontkitásokra is bírja rá sok helyen a népet. Oroszországban, Penza kormányzóóságban meghalt 1893-ban egy asszony, akit boszorkánynak tartott a nép. Hogy vissza ne járhasson sírjából a faluba és ne folytathassa a gonosz munkáját, a falu népének megbízásából tizenkét ember ment a sírhoz, karóba húzta a holttestet és újra eltemette. Egy magyarországi oláh községben meghalt egy legény tudóvészben. A faluban arról kezdtek beszélni, hogy a fiu nem természetes halált halt, s a hatóság ezért fölbontotta a sírt. Mikor a koporsót kinyitották, megrémülve látták a hivatalos emberek, hogy a holttest a fejénél, a szívéen és a lábánál hatalmas vasszögel a koporsó aljához van szögezve. A halott anyja és testvéröccse bevallotta, hogy ők szögeztek le a holttestet, nehogy a lélek visszajárjon kísérteni. A halál oka egyébként valóban tudóvész volt. — Romániában meghalt egy paraszt szintén tudóvészben. Alig hogy eltemették a falu népe azt rebesgette, hogy a lelke visszajár és megrontja az állatokat. A nép gyűlést tartott és elhatározta hogy véget vet a veszedelemnek. Ejszaka kivonták a sírhoz kiásták a halottat, a szívet kivették, vasvillával átszúrták és elégették. A testet újra elföldelték... Abrud-

bányán meghalt egy asszony, akit az oláhok boszorkánynak tartottak. Hogy a szíve vámpír (vérszívó óriási denevér) alakjában vissza ne térhessen embert és állatot megrontani, kiásták a sírjából, tízes nyársal átszúrták a szívet, a száját pedig megtömtek vasdarabokkal, szögekkel. Egy délmagyarországi oláh faluban addig verte egy paraszt a feleségét, míg a szerencsétlen asszony bele nem halt sebeibe. A megrémült férj attól tartott hogy a felesége lelke hazajár majd és boszúból megkínozza, hogy megmeneküljön ettől, fölbérelt három embert, hogy assa föl az asszony sírját, égessék el a ruháját és darabolja el a holttestét. Így is történt.

Az ördögösség és az ördögűzés is nagyban virágzik még. Irországban egy faluban influenzába esett egy asszony 1894-ben. Mindenki meg volt róla győződve, hogy a rossz lélek szállta meg a beteg asszonyt és ki akarták űzni belőle. Valami undorító folyadékot adtak az asszónynak, amit meg kellett innia, aztán lassan tűzön megégették. Egy héttel utóbb az árokban találta meg valaki a megszenesedett holttestet. Egy német faluban megőrült 1895-ben egy gazdálkodó, aki már előbb is volt elmegyógyító intézetben, mert csöndes tébolyban szenvedett. Csáládja azt hitte most, hogy a gonoszlélek szállta meg. Két napig énekelték neki szótárakat és olvastak neki a szentírásból, de sem enni sem inni nem adtak neki, nehogy a benne lévő ördögöt táplálják, másnap este meghalt a szerencsétlen ember éhségtől szomjúságtól és az izgatottságtól.

Sok szörnyű bűnt okozott a kicserélt gyermekben való hit. A tökéletlen vagy nagyon csunya gyermeket a néphit kicserélt gyermekeknek tartja, akit valami gonosz szellem csempészett az anya igazi gyermeke helyébe. A kicserélt gyermeket sok szülő nyugodt lélekkel agyonveri mert azt hiszi, hogy akkor visszaadja neki a gonosz szellemek a saját gyermekét, de

El lehetünk tehát arra készülvé, hogy buza hiányunkat a külföld fogja fedezni. A kérdés csak az, hogy ez mikor történjék, mert ez a termelő szempontjából nem közömbös. Egészen másként alakulnak az árak, ha ezt a 3-5 millió q. hiányt pl. augusztusban hozzuk be, úgy hogy a fogyasztási év hátralevő 10 hónapjában már ez a külföldi áru nyomja az árakat, de keresletre bénítólag hat; s egészen másként áll, ha ez a buza-szükséglet akkor fedeztetik csak a külföldről, amikor a magyar buza amúgy is fogytán van, azaz a fogyasztási év végén.

Ha tehát a magyar gazda ugyanazt az árpolitikát követi, mint azt helyesen követte a bő termésű években, hogy a buzáját visszatartja, a piacot kiéhezeti addig, míg buzájért a megárdemelt méltányos árat kapja, akkor végsőten hibát követ el; mert amely politika helyes volt a bőtermésű években arra, hogy a gabona-ár devalvációt megakadályozza, az teljesen helytelen most szűk termés esetén, mert a buza árat oly magasra hajtja fel, már az idény elején, hogy a külföldi buzának nagy mennyiségben való beözönlését elősegíti.

Ha pedig ez a beözönlés tovább tart, akkor a fogyasztás nagy részét a külföldi buza látja el, az a fogyasztás pedig amely elmúlt, — a magyar termelőre nézve nemcsak teljesen elveszett, de az ezen időszakra eső buza mennyiség megmaradván, a későbbi fogyasztási időszakok áralakulásaira fogynomást gyakorolni s megeshetik az a furcsa eset, hogy a magyar gazda tavaszra ébredve egyelőre érthetetlen áresésnél áll szemben.

Minden eszközzel meg kell gátolni tehát a külföldi buza nagy arányú beözönlését. Miután pedig a behozatali tilalmat ki nem mondhatjuk, a magyar buza piacra becsmérlésével kell ezt megakadályozni. A mai buza árak mellett a gazda megtalálhatja számítását. Ennél magasabb árakra csak könnyelmű ember spekulálhat akkor, amikor a közeli külföld bő buzatermésével rendelkezik. Amikor a román 80 kgr. buza 25-80 koronáért kapható Budapesten, akkor a felsőmagyarországi 78 kgr. sárga buza 28-50 K.-ért kelt el. Ez nem normális állapot s ez könnyen egy nem várt árcsökkenést idézhet elő.

A mai árak mellett a román buza 2 K.-val magasabb áron értékesül nálunk a 6-30 K. vám és szállítási költség lefizetése dacára, mint az angol piacon, a franciáról nem is szólva, mert oda egyáltalán be nem juthat, mert Franciaországnak magának is bő termése van.

A folyó év gabonaárpolitikája tehát az kell hogy legyen; megakadályozni a külföldi buza időelőtti beözönlését, buzáink megfelelő részének a piacra hozásával, aminek az a hasznos következmény lesz, hogy a buza árat állandósítjuk, sőt az idény vége felé talán emeljék is, mert ha a közelünkben tekvő román és szerb buza fölösleg hozzánk hamarjában utat nem talál, úgy a nyugaton keres piacot, mert a szerb és román gazda raktárak hiányában nem igen várhat az eladásra, az így megfogyatkozott készletek azután már nem képesek majd a mi buza áralakulásunkat károsan befolyásolni.

Mindezekből azt a helyes igazságot kell a magyar gazdának lezűrnie, hogy bő termésű években akként állandósíthatja az árakat, ha buzáját egyenlő részletekben adja el, az egész évre elosztva, addig szűktermésű években, mint az ideig, akkor jár el helyesen s csak akkor állandósíthatja, sőt emelheti az árakat, a későbbi időszakban,

vannak olyan vidékek is, a melyeken a nép a kiseréltnek hitt gyermekeket különös gondnal neveli abban a reményében, hogy akkor a vízi emberek halálából visszaadják az elcserejt gyermekeket.

A kuruzslókról és cseledoktorokról olyan sokat tudunk, hogy róluk alig lehet meglepő mondani.

Rendkívül érdekes eseteket ír meg tudósunk, a könyvében a vérnek és a husnak gyógyító erejében való ostoba hitről, amely miatt ma is megölnek embereket leginkább gyermekeket; azután a halottaktól eredő talizmánokról, amelyek szerencsét hozó voltában sok helyen erősen hisz a nép; a jóvendómondókról, a kincskeresőkéről, az épületbe befalazott emberekről, a bíróság előtt segítő talizmánokról, a hamis eskü következményeit elhárító furtangos fogásokról.

Mind ez a buta és következményeiben hajmeresztő babona lassan lassan kivész a nép hitéből, a vallástani-tés gyomláló keze nyomán. Mert a vallásnak nincs is szüksége a babonára, tisztára a pogány képzelet maradványa.

Ami a tiszta vallást betölti, az efféle magasztos, szent dolog; szelídség, békeség, megfőrés, türelem, alázatosság, szorgalom, törekvés, mértékletesség, becsületesség, igazságosság, hűség, ragaszkodás — vagy mind egyezően kifejezve: szeretet!

ha egyenlőtlen részletekben adja el gabonáját, még pedig a külföldi behozatal megakadályozása céljából a nagyobb felét a fogyasztási év első, — a kisebb felét a fogyasztási év második felében.

Tanév kezdetén.

Hiába banális, hasztalan elcsépelet már e kérdés, mégsem lehet elsiklani nyom nélkül felette. Ha megjő a szeptember, az iskolák kapuinak megnyitása, elfogja ujaágró tollunkat a vágy, hogy néhány szóval segítségére siessünk a gondterhes szülőknél gyermekeik sorsát illetőleg. S ma talán a leguagyobb szükség van rá, hogy némi utbaigazítással szolgáljunk gyermeke részére életpályát kutató s nyújtó szülőnek, mert rég volt olyan nehéz az élet Magyarországon, de a külföldön is, mint épen mostan, a vajadás, kialakulás eme nehéz napjaiban.

Milyen pályát válasszunk gyermekeinknek? Ez a fontos, de egyben nehéz kérdés! A lateiner pálya már mindenki előtt ismeretes az ó nyomorúságaival, küzködésével, teugódéseivel. Senkit sem kecsegtet már az a fényes álom, mely ennek előtte a szegény, de tanulni vágyó diákság szemé előtt lebegett. Mindenki tudja már, hogy minden pálya, mely szellemi tanulmányokon alapul annyira tulzsuft, hogy az a jóvendő generációnak megélhetést, biztos kenyeret még a legszerényebb értékben sem nyújthat.

Az orvos, ügyvéd, mérnök, hivatalnok — kevés kivétellel — a társadalom nyomorgó páriája, s a nobilesse obligo, a kötelező előkelőség nyúga alatt szinte összeroskad. Ugyanigy áll a többi lateiner pályákon levőknel is. A bíró, tanár, állami alkalmazott szűkös jövedelméből megéli a társadalom kényszerítő előkeget életmódja mellett, nem tud, s adósságokba keveredik, a mely adósságok, míg egyrészt elveszik életkedvét, másrészt megingatják az állásában rejlő bizalmat s hitelt s így mesterségesen készítik elő a romlás, a bukás szennyes országutját.

A tudományos pályák tehát, mint látjuk, nem kecsegtetnek immár fényes álomképekkel, rögzöbbit utat mutatnak, mint az egyéb sokkal kisebb fáradsággal megszerezhető életpályák.

Tekintsük a külföldi szülők neveltetési rendszerét. Talán ott fogjuk megtalálni a megoldás kulcsát, melylyel gyermekeink jóvendő boldogulásának kapui feltárhatók. Franciaországban, Angliában, Belgiumban, Németországban, a műipari, ipari, kereskedelmi pályára tódul az ifjúság. A lateiner pályát a természettől fogva megáldott gazdag szülők gyermekeinek engedik át. S mit tapasztalunk ott. A lateiner pályán működők miután auyagi gondokkal küzködniök nem kell, miután lételök már eleve, öröklött vagyonukkal biztosítva van, teljesen s tökéletesen betölthetik hivatásukat. Senki működésüket nem gáncsolja, mert erre okot nem is találhat, senki teileikkel történő viselkedésüket kritika tárgyává nem teszi, mert az a legszigorubbhat is kiállja.

Nálunk az ügyvéd, a bíró, a tanár, szóval mindenki, aki közpályán mozog, a gyanúsítások folytoos áradatát kénytelen eltűrni. Hiszen nem is csoda, mert nem egy eme pályán működők közül adott alkalmat arra, hogy működésével, ténykedésével az egész kart, melyet pedig az ő személye nem is képviselt, meggyanusítsa, működésének tisztaságában a közhitet tévutra vezesse.

Nálunk a lateiner pályán működőknek, — tisztelet a kivételnek — kevés becsülete van, s csupán azért, mert egynéhány lelketlen individium annak mocsoktalan becsületén hatalmas csorbát ejtett.

Mindezekből tehát az következik, hogy a jóvendő keuyér és becsületet szerző pályája, az iparos és kereskedelmi téreken keresendő.

A gondos szülő tehát százszorosossal fontolja meg azt, hogy gyermekének jóvendőjét vajon avval állapítja-e meg, ha a sok és haszontalan tudománnyal telített meggyeveljét, vagy ha olyan pályát választ számára, amely szorgalom s becsület mellett vagyont, tisztességet és becsületet szerez majd gyermekének.

Ne tóduljunk tehát a tudományok szentelt csarnokai felé, a melyek immár semmi jóval sem kecsegtetnek, hanem keressük fel a munka, a kitartás s a szorgalomnak nálunk még parlagou heverő mezőit!

Városi ügyek.

2146 909.

Hirdetmény

Főiskolam mindazokat, kiknek birtokában a törökidőkből maradt kőzetek, kőzetek vannak, hogy azokról, mivel a tudomány érdekében nagyon fontos volna ily kőzetek, kőzetek tartalmáról tudomást szerezni, a város polgármesterei hivatalában jelenítsék meg sziveskedjenek, hol a további felvilágosítást is megadják.

Köszeg, 1909. július hó 6-án.

August János,
polgármester h.

3725 909.

Hirdetmény

Felki om mindazon bortermelőket, kik a barital kedvezményt igénybe akarják venni, — ez iránti igényüket f. évi szeptember hó 1-től szeptember hó 15-ig beadással a város házában a hivatalos órák alatt bejelentésk. Utóbb történt bejelentések el nem fogadtatnak.

Köszeg, 1909. augusztus hó 24-én.

August János
polgármester h.

1979/1909.

Hirdetmény

A községi törvény 39. §-a alapján közöszom, hogy a községi választóknak behatárolt területén megjelölt helyeken f. évi augusztus hó 27-étől augusztus hó 31-ig beadással a város házában közszemlére kiírtatott s a következő öt napon beadott észrevételek alapján a kiküldött választmány által kiigazítottatik.

Köszeg, 1909. augusztus hó 26.

August János
polgármester-helyettes.

Hirdetmény.

1961/1909.

Köszeg város számvetéséje által közhírrá tétetik, hogy a város tulajdonát képező bedőrhaleatói III. és IV. sz. ingatlanok és a Várkörön levő 94. sz. házban 1 bolti helyiség bérléséről, évi augusztus hó 29-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésben megartatni a városi számvetéséje irodájában.

A. Árverési feltételek a hivatalos órák alatt betekinthetők Köszeg, 1909. augusztus 25-én.

Jagits Imre,
adóügyi tanácsos, számvetési

1800/909.

Hirdetmény

a hadgyakorlatok alatt előforduló károk bejelentése tárgyában. Figyelemzetnek a földbirtokok, akiknek a most folyó hadgyakorlatok alkalmával esettleg keletkeztek károk okostatának, hogy azokat azonnal, lehetőleg még aznap a polgármesterei hivatalnál bejelentésk, hogy a hatóság még aznap az itt tartózkodó csapatparancsnok-águak tudomására hozhassa.

Köszeg, 1909. augusztus hó 27.

Köszegi József
rendőrkapitány.

Hirek.

— **Jambrits Lajosné** † Lapunk szerkesztőjének sulyos csapás érte. Szép, fiatal, déceg neje néhány héttel ezelőtt meghült, utóbb hasi-hagymázba esett, ami még egy tődöb is komplikált és ezen sulyos kór állandó magastoku lázzal annyira elgyengítette, hogy sem övéinek, sem az orvosok önteláldozó ápolása nem volt képes az életnek megmenteni s kínos szenvedést közt hétfőn éjjel elhunyt. Halála mély gyászba borította szerető férjét, szulóit, testvéreit és rokonait, de Általános részvételt keltett az egész városban. Temetés-óriási gyászoló közönség részvételével szerdán délután a temető halottas házából. Koporsóját a rokonok s jó barátok koszorú takarták. A temetésen testületileg vett részt a város tisztikara August János polgármester helyettesével az élén, aki a tisztikar nevében gyönyörű koszorút helyezett el a koporsóra s őszinte részvételt nyilváníttotta a gyászoló férjnek és a családnak. A megjelent nagyszámú előkelő közönség mély megilletődéssel vett részt a gyászszertartáson és mikor a koporsót az auyaföldbe tették, nem állhatta meg senki, hogy egy könnyűt ne hullasson az oly korán elhunyt fiatal asszonyért. Az e halálesetről kiadott gyászjelentés a következő: A Mindenható akarata magához szőlította feleségemet, drága mamikámat, szeretett leányunkat, édes testvérünket, kedvelt menyünket s sógoronkát: Jambrits Lajosné szül. Uzelac Elza urnó élete 28 évében, kinek hült tetemet 1909. évi augusztus hó 25-én délután 5 órakor a helybeli sírkert halottas házában fogjuk örök nyugalomra kísélni. Köszeg 1909. augusztus 24-én. Férje: Jambrits Lajos városi h. főjegyző. Leány: Jambrits Ilonka. Szülői: Uzelac Simon ny. ezredes-neje Schindler Vilma. Testvérei: Uzelac Hedvig, Wanda, Erich és Todo. Ijja és napája: Hökkön Sandor s neje előbb férj. Jambrits Ferencné. Sógora: Jambrits Ferenc s ueje Barabás Szidónia.

— **Koszorúmegváltás** Eisner Kamill nemzgyárát Jambrits Lajosné elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén 20 koronát adott át a hatóságnál a szegények közötti kiosztás céljából. Ezt az összeget a hatóság a karácsonyi s ujévi kiosztás alkalmával fogja felhasználni.

— **Köszeg legidősebb asszonya.** Özv Paller An-rásné volt ácsmester felesége hétfőn Köszegen elhunyt. Palleré Köszeg legidősebb asszonya volt, 92 évet élt és végelgyengülésben hunyt el.

— **Herbst Géza** vármegyei alispán visszaérkezett szabadságáról, melyet Rohits-fürdőn töltött el és újabb elfoglalta hivatalát.

— **Uj ipariszkolai igazgató.** A községi alsófokú ipariszkolánál a Pados Gábor elhunytával megüresedett igazgatói állásra az ipariszkolai felügyelő bizottság Kiss Károly ipariszkolai rajztanítót választotta meg.

— **Dr. Niederhofer József** itt telepedett külföldi orvosról a „Vasvármegye“ azt közli, hogy sulyos betegség elszendvése után orvosi oklevélét egyszerűsdenkorra elvesztette. Az itteni hatóság ez ügyben nem járt el, mert nevezett orvos közvetlen a törvényhatósághoz folyamodott orvosi gyakorlat engedélyezése iránt.

— **A polgári fuiskolánál** a beiratások szeptember 1-én lesznek.

— **Iskolai hír.** A helybeli ág. hitv. ev. felső leányiskolában az intézet kibővítő építkezése miatt tanév megnyitása csak szeptember 25-én fog megténni. A bejáró tanulók már szept. 1. és 2. napjaiban e. 9-től 12-ig iratkozhatnak be s ugyanakkor teltelt vizsgálatot is az erre kötelezettek, a bentlakó növendékek beiratása azonban csak szeptember 23. és 24. napjain délelőtt 9-től 12-ig és délután 2-től 4-ig lesz.

— **Iskolai hír.** A községi elemi iskolák I. és II. osztályában a hörkhurut miatt az előadások csak szeptember hó 15-vel kezdődnek.

— **A községi választók névjegyzéke** a törvény értelmében folyó hó 31-ig a városházán közszemlére van kitéve. Az idevágó hirdetményt a városi ügyrovatában hozzuk.

— **A borital kedvezmény bejelentésére** hívja a városi hatóság a bortermelőket. A bejelentések szeptember 1-14-ig eszközölhetők a fogyasztási adókezelőnél a városházán.

— **A községi cipész tanfolyam záró vizsgája** Szeptember 5-én délelőtt lesz a cipész szaktanfolyam záróvizsgája, melyen Kraschoff János felügyelő is jelen lesz Budapestről. A záróvizsgán minden érdeklődő szivesen látnak.

— Országos vásár. Július hétfőn, szeptember 6-án, országos állat- és kirakodó vásár lesz városunkban, amely első őszi vásár rendszerint igen élénk forgalmu szokott lenni.

— Honvédezred atvonulása. A 18. honvéd gyalogezred soproni zászlóaljai hétfőn délután érkeztek ide. Elszállásolásuk a vendéglőkben, pajtáknak és régi katonai fedőhelyeken, valamint a katonai lovardában történt. A tisztikar egy része estére megjelent a vendéglőkben és kávéházakban, de a legénységéből nem sokat láttunk, mert az a kora hajnali továbbindulásra az utolsó társadalmakat, a 40 kilométeres utat Sopronból ideig igyekezett kipiheenni. Hajnalban 2 órákor gyülekezett az ezred, melyhez a helybeli zászlóalj is csatlakozott: s pont 3 órákor elindult Rohonc felé. A gyülekezés idejére az elszállásolásról gondoskodott rendőrkapitány kérésére a villamos telep igazgatósága a teljes városi világítást hozta működésbe, mely figyelmesség az ezred körében igen jó hatást tett. Az ezred 2 napig lovaggyakorlatokat végez Rohoncra és aztán Szombathelyen át Turje felé vonul, hol hadosztályi gyakorlatok lesznek, míg végre hadtest gyakorlatokká alakulva szeptember első napjain ismét a vidékre tognak visszaterülni.

— Katonaszállítás. A 48. gyalogezred Kanizsán állomásozó zászlóalja pénteken különvonaton az itteni állomásra érkezett és két órai pihánót után a sopron-köszegi vonalon tovább utazott Szentmihályig, hol ezredüköz csatlakoznak Volt 504 legény és 4 tiszt.

— Katonák atvonulása. A vármegyei hivatalos lap 27-én közli, hogy a 18. honvéd gyalogezred 23-án fog itt atvonulni. Ez az atvonulás azóta már meg is történt. Ugyanezen hirdetésben közli, hogy 27 törzstiszt, 422 tótiszt, 113 kadét, 7864 legény s 884 ló fog szeptember 2-án Szombathelyre s vidékére érkezni, szeptember 6-án Rohonc és Bozok körül lesznek, szeptember 7. és 8-án Kőszegen, tehát ide már csak a 6-iki országos vásár után érkeznek. Nagyobb mozgalom lesz városunkban még szeptember 11-én, a letuvás napján, amikor is a helybeli vasúti állomásán több ezred külön vonatokon fog elszállítani.

— 800 tisztnek az elszállásolása várható szeptember 6 és 9-ike közötti időben, amidőn Kőszeg város környékén a hadtest gyakorlatok tartatnak. A rendőrkapitány ariá kéri a lakosságot, hogy ajánlják fel önként lakásuknak egy részét és jegyeztessek be a rendőrszobákban, nehogy a jelzett időben kényszerelzállásolások legyen kénytelen eszközölni. A kényszer kijelölés útján igénybe vett lakásokért a rendesen fizetni szokott árnak csak egy negyedét fogják fizetni.

— A sopron-köszegi vasútról a szombathelyi lapok ismét azt újságolták, hogy e héteu vonatkiszállítás történt. Meggyőződhetünk arról, hogy e hír nem telet meg a valóságnak. Azért, hogy néhányszor kiszállítás történt, ami elsőrendű fővonalokon is már előfordult, mégis csak nem kellene felülni az ilyen tréfáknak. Telefonon egy perc alatt megtudható, hogy igaz-e.

— Egy arany karperec, vékony aranylánc, apró türkiz szivdiszítással elvezett. A becsületes megtaláló a rendőrhatságnál jutalmat kap.

— Tűzrendőri vizsgálat van most folyamatban az egész város területén. Számos házban hiányokat állapítottak meg. E háztulajdonosokat most megbüntetik s a hiányok pótlására fogják záros határidő alatt kötelezni.

— A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban szeptember hó 5. napján d. e. 9 órákor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. ipartelügyelőséghez küldendők. Szent-György-utca 20.

— Petroleumforrás Vasvármegyében. A kisnyomi állomás mellett a 84. sz. órház körül nagyobb területen minden forrásvíz zavaros volt, olyannira, hogy az állatokot is beteggé tette. Özv. Reiszig Edéné, akinek birtokán is hasonló észleleteket tettek, Bothár Árpád szombathelyi mérnökkel megvizsgálta a talajt, aki úgy találta, hogy ott petroleumforrások vannak. Szapáry Pál gróf kisnyomi nagybirtokos fölkérésére Bothár mérnök egy francia kartárs társaságában behatóbban megvizsgálta a talajt és határozottan megállapították a petroleum források létezését. A gróf most nagyobb forrásokat eszközöltet és tárgyal egy külföldi pénzcsoporthal, hogy a petroleumforrások kihasználására nagyszabású ipartelep létesítsen.

— Kanyaró Lékán. A köszegi járás főszolgabírája bejelentette a vármegyénél, hogy Lékán újabb két kanyarómegebetegedés fordult elő. A szükséges óvintézkedéseket megtették.

— Hangverseny volt csütörtökön a Mulató nagytermében. Eljött hozzánk művészetét bemutatni Jurawetzky Nándor berlini opera baritonista s ennek kedvéért ismert jónévű műkedvelők: Dr. Sissovic Miklós és Paveti's Manó. Jelezve volt még Mathiasz Artur cellista is, de ennek akadályoztatása miatt szíveségből helyettesítette Rielich Pal. Ezeket az urakat régén ismerjük s ezuttal is művészi játékkal sok élvezetet nyújtottak. A velük jött vendég: Jurawetzky Nándor igen kellemes s jól iskolázott baritonnal gyönyörűen énekel néhány opera dallamot, egy balladát s kisebb műdalokat, sőt végül még magyar dalokat is. A nem nagyszámú közönség igen hálás volt a nyújtott műélvezetért. Valamennyiüket lelkesen tapsolta s zajos tetszés nyilatvántással fejezte ki elismerését.

— Villamos színház. Misztrik Lajos nagy villamos színházával e héten Kőszegre érkezett és tegnapi óta a városmajorban előadásokat tart. Minden 3. napon új műsor. Kezdeté este fél 8 és 9 órákor. I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér, III. hely 20 fillér. Misztrik a legújabb képsorozatokat fogja bemutatni. Bővebbet a falragaszok

nyújtanak. Műsor a következő: A testőri Kiew. Országos természet stau. A három jó madár. Humoros. A csavargó házassága. Drama 6 képből. Lovas gyakorlatok egy tiszt lovardában. Sportkép. Megzavart nyugalom Szines kép. Szentheralanej. Drama Franciaország multjából. Bous Bous Mée. Nagy dehistség látványosság.

— Színhazi hírek. Kiss Árpád a „vasvármegyei” színi terület újonnan kinevezett színiigazgatója aki színelőadások engedélyezése iránt már beadta kérvényét a tanácshoz és a helybeli színpártoló egyesülettel is tárgyalta, már teljesen elkészült a társulata szervekedésével és az újdonságok beszerzésével. Hozzáuk beüljött színi jelentéséből örömmel konstatáljuk hogy Kiss Árpád törekvő, ambiciózus igazgató, aki úgy látszik nem csak pénzt szeretni, de érte nyújtani is akar valamit a színpártoló közönségnek. Díszletei és ruháiára akármelyik elsőrendű igazgató díszere válna, mert ugyancs megvette a Bihari, volt kecskeméti színház igazgatójának a teljes felszerelését. Társulata elsőrendű tagjai: Kóvi Juliska, állandó vendég, operette szoubrette, Pili-siné, Szabolcsy Józsika, operette énekesnő, Salgó Aranka nárcis és énekesnő, Asbóth Lili operette és vígj. komika, Héczey Etel anyaszínésznő, Németh Kornélia társalgási színésznő, Héczey Iona, Vennék Irma, Galitzky Margit, Rubi Iona szegedszínésznők. Kiss Árpád jellemszínész, Halász Alfred vígjatek színész és titkar, ernyei Ernyei Emil apaszínész és rendező, Farnosi Sándor jellemszínész, Korda Sándor énekes bonvivant, Dányi János tenor énekes, Kalman operettebuffó, Szántó Jenő síheder komikus, Liptay Lajos ügyvéd és kardalnok. Műsoron az összes újdonságok szerepelnek. sőt a télre színiure kerülő budapesti újdonságok közül is megvett már néhány színernek ígérkező darabot. Vasvármegyei működése a következőképpen alakul: 1909 szept. 1-től 25-ig Muraszombat, nov. 5-től dec. 10-ig Kőszeg, dec. 10-től jan. 10-ig Körvend, jan. 10-től febr. 1-ig Szentgotthárd, febr. 15-től márc. 1-ig Celldömölk, (de csak abban az esetben ha biztosítják bérlettel az idényt), 1910. márc. 1-25-ig Sárvár.

— Téglák kaphatók a városi téglagyárban. A most elkészült téglák kiváló minőségűek.

— Megjött Rakoczy képe. Vasmegye törvényhatósága tudvalevőleg 2000 korona költséggel Roskovits Ignác testőművész által megfestette Rakoczy életnagyságu arcképet. A gyönyörű mű el is készült és a nyári megyei gyűlésen már le is leplezték volna. Közben azonban a Könyves Kálmán műintézet engedélyt kapott az alispántól, hogy a művészi becsü képet sokszorosíthassa. A sokszorosító munka elkészült és a műintézet már el is küldte az értékes műremeket, mely a napokban érkezett Szombathelyre. A nagy tejedelem képet az őszi megyegyűlésen fogják leplezni.

— Anyakönyvi statisztika. A köszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési és halálozási esetek jegyeztettek be:

- Születés.
Augusztus 22-én: Grossman József és Freyberger Anna leánya Jolán r. k.
Augusztus 24-én: Gruber Sándor és Mühl Karolin leánya Mária ev.
Augusztus 26-án: János István Hubert Erzsébet fia István r. k.
Halálozás.
Aug. 23: Paler Józsefné 92 éves r. k. — Receptár István 2 hónapos r. k.
Aug. 24-én: Jambrita Lajosné 28 éves ág. ev.
Aug. 26-án: Stibecker Ilonka 9 hó r. k.

Közgazdaság.

A balkán szerződések és a gazdák.

A magyar gazdarságadalm a Balkán államokkal kötendő kereskedelmi szerződések kérdésében több ízben fejtette ki álláspontját, minden egyes alkalommal hangsúlyozva Magyarország azon fontos közgazdasági érdekeit, melyek az állástoglalást indokolták teszik. A „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások küszöbén ismételten szűkösenek látta gazdák álláspontjának körvonalozását s evégből még június első napjaiban megtartott országos gazdaggyűlésen tárgyalta a kérdést; egyhangulag kifejezésre jutott elhatározásának végrehajtására felkérve az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”-et. A nagygyűlés anyagának földolgozása mellett az O. M. G. E. most tett eleget a megbízásnak, ivekre terjedő feltejtésében juttatva a magyar képviselőház elé a gazdarságadalm elfoglalt álláspontjából eredő kívánságait. A feltejtésben részletes indokolás alapján kéri az O. M. G. E. a képviselőházat, hogy a Balkán államokkal való szerződések tárgyalásánál a gazdák kívánságait vegye figyelembe. Ugyanis a magyar gazdák az 1906 évi március 1-én életbeléptet szerződéses vámpolitika befejezéséig, maguk sem ellenzik a Balkán államokkal szerződések kötését, de csak az esetben, ha azok a szerződéses vámtarifában biztosított paritásos mezőgazdasági és ipari vámvédelem fenntartásával az összeesség terhére s nem kizárólag a magyar mezőgazdaság egyoldalú megkárosításával köttetnek meg, b) ha a Balkán államokkal szemben megállapított vagott állapotban behozható Állatkontingens fel nem emeltetik s végül ha c) a magyar kormány a Balkán kereskedelmi szerződések kötése érdekében felveendő tárgyalásokra döntő befolyást gyakorolhat és a magyar parlament azok életbeléptetésé előtt e szerződésekkel szemben az alkotmányos bírálathoz jogával szabadon élhet. Ezen főszempontokból folyólag feltejtésében részletesen felsorolja az O. M. G. E. minidazokat a követelményeket, melyeket a magyar gazda-

közönség a Balkán államokkal kötendő szerződésekhez fűz, különösen fölkérve a képviselőházat arra, hogy jövőben semmitse, — a parlament ellenőrzési jogának megkerülésére, vagy megkötésére alkalmas oly felhatalmazást a kormánynak ne adjon, mely azt kereskedelmi szerződéseknek rendezési után való életbeléptetésére jogosítja fel.

A műtrágyázás nagyarányu terjedése.

A mezeti gazdálkodásban jó ideje erős átalakulás van folyamatban. A gazdák tulnyomó része belátta, hogy fokozottabb termelőképességét a földnek csak úgy biztosíthatja magának a gazda, ha a „kielt” talaj növénytapláló erejét gondosabban ápolja és következetesen növeli. Légtóra szaporított máig azoknak a száma, akik ennek egyedüli eszközéül a racionális és rendszeres műtrágyázást ismerték fel. Orvendetes jelenség, de a cöltudatos haladásnak is fényes bizonyítéka az a tény, hogy gazdasági szaklapjainkban mind sürűbben jelennek meg olyan ismertető cikkek, amelyek valamennyije kivétel nélkül a műtrágyázások fényes és tekintélyes hasznokat hozott eredményességéről számol be. Különösen az idej esztendő adott ennek a haladásnak erős lökést, noha a csapadékhány a legtöbb vidéken nem juttathatta a műtrágyák teljes hatását kellő érvényre. Mégis tény az, hogy ma az őszi műtrágyázási idényre megindult rendezési compagne elején a Műtrágyát Ertekesítő Szövetkezet-nél máris annyi rendelés folyt be, mint a mennyi tavaly az egész őszi idény alatt vásároltatott. Bizonyítéka ez annak, hogy a műtrágyák hatása kifogástalanul és ma már azok körében is hódít, akik elfogultságból azelőtt a műtrágyázás kérdése iránt teljesen érzéketlenek maradtak.

Regény.

A szív örvényei.

Ita. Bonnicrea Róbert. (Folytatás.)

Még tegnap feltétlenül igennel felelt volna Roger e kérdésre, ma azonban másképp állnak a dolgok. Ismét maga előtt látja Leát, a mint Collionsban azt a megszegyentető vallomást tette neki; eszébe jut a luchoni jelenet, a mikor őt és a marquist a villa előcsarnokában megdgyelte, a suttogás, mely már akkor is fölkeltette feltékenységét... nem... az olyan bizalmaságnak, a milyen Lea és Courtaon közt volt, okvetlenül háttérrel is kell bírnia, a leány nemhiába illesztette kezét mult éjjel az ő szájára, a mikor viseletet igazolni, magyarázni akarta; Lea nem kívánt magyarázatot, hogy ő maga is föl legyen alola mentve!

De még a leány szobájában is nem minden Courtaonra emlékeztette őt? Nem ő volt az, ki a kék kárpitokat ajánlotta, ki a csecsebecskéket válogatta össze Lea számára? Nem-e tiltott uton hatolt be hozzá? Leát most számitónak látta és mély érzelmeit ravasz kacérkodásnak tartotta. Orladhatja e nevet az ilyen leánynak? Es így hát apja kérdésére határozott nemmel felelt.

— Nos hála Istennek, hogy legalább ennyi eszed van, — szölt a tábornok megkönnyöbülten.

Roger szótlanul és elfordulva állt, a tábornok pedig így folytatta beszédét:

— Legjobb lesz, ha egy időre utazni mégy; felbontom Monachékkal a bérszerződést és ók is el tognak követni mindent, a mi az ilyen esetekben szükséges, hogy a hasznotalan uenda-moudákuk eleje vétessék, — fölfüggesztik eselédeiket, — egyszóval, elrendezzük majd a dolgot.

Roger komolyan néz apjára; minei tovább gondolkozik, annál bonyolultabbnak találta az ügyet.

— Papa, szölt végre nagy csodálkozással, — nem szabad feledned, hogy a leány általam kompromittáltatott, — ígéretemet bírja...

— Nos... és aztáú? — szölt közbe a tábornok ridegeu.

— Magad mondtad az elébb, hogy én jártam el helytelenül, — folytatja Roger habozva — és hogy e szerint Monachéknak igazuk van.

— Igazuk — ismétli a tábornok heveseu, — kik azok a Monachék, hogy annyi sokat törődöl velük... ki ismeri őket?

De amint az első fölhevülés elmúlt, a tábornok is gondolkodóba látzott esmi és elvégre úgy vélekedett, hogy az elébbi dolgokban csak az asszonyoknak van a legjobb itéletük, miért is az tanácsolta Rogernak, hogy forduljon anyjához. De amint fia ijedt arckifejtését észrevelte, ismét meglugott és felesége bánatát kifejtve, azzal ment el Rogertől, hogy egyenlőre hallgasson és várja be, hogy Lea szülei mit fognak tenni.

Mikor a tábornokné férjével és fiával a villareggenlinél találkozott, élénken tudakolta a tegnapi előadás sikerét és hogy rendben ment-e minden.

Mielőtt még Roger felelhetett volna, a tábornok már a legnagyobb meglepéddel nyilatkozott és a lehető legügyesebben más, kevésbé fogós tárgyakra terelte a beszélgetést. De a mikor a hadjáratairól kezdett beszélni, a grófné nyugtalanul tekintett rá; nagyon jól ismerte a férjét és tudta, hogy ő ezt csak akkor szokta tenni, ha figyelmét egy bizonyos pontról el akarja terelni

és épp közvetlen kérdést akar hozzá intézni, mikor az inas levelet hozott be.

A tábornok félre akarta tenni de amikor az inas szerényen megjegyezte, hogy az, aki hozta, sürgősnek mondta a levelet, az öreg ur fölkapta a borítékot és bosszusan mondta: „No meg van már a tutalom?”

— Mi baj? — kérte a grófné ijedten.
— Oh, semmi — hebeg a gróf, iskolásfiú módjára elpirulva a kimegy.

Szobájába érve, a tábornok még egyszer elolvasta a levélkét. Glouvet apát írta, arra kérve a tábornokot engedje meg, hogy mielőbb meglátogathassa, mert egy halaszthatatlan és szerfölött fontos családi ügyet akar megbeszélni. A tábornok örüli módjára tutkároz a szobában, végre írószereket hoz és levelet kezd fogalmazni. Jó időbe került, míg elkészült vele, két három ívet rontott el és már a verejték is folyt a homlokáról, mignem végre szerencsésen ezeket írta le:

Főtisztelendő ur!
Kérem önt, hogy a kérdéses ügyet feleségemmel beszélje meg és megjegyzem egyuttal, hogy ő éppenséggel semmit sem sejt. Kiváló tisztelettel d'Espagnes gróf tábornok.

Mielőtt e levelet elküldte, Roger szobájába ment és átnézte az abbé levelét, mint az arra írt választ megmutatta. Mialatt a vicomte ezeket olvasta, a tábornok így dörmögött magában: „Monachék azt hiszik, hogy nagyon ügyesen fogtak a dologba... mintha bizony nem jobb lenne hallgatniok és a botrányt kerülniök! Nos, mit szólsz válaszóhoz, Roger?”

— Nagyon jónak találom, — felel a vicomte sóhajva és a tábornok önelégülten adta át a levelet az inasnak haladéktalan kézbesítés végett.

A báróné tanácsolta férjének, hogy Glouvet abbéra bizza magát; ő tudja, hogy a papok az első tanácsadó helyét foglalják el a katolikus családoknál és hogy előzetesen szótartják őket a bonyodalmasabb ügyekben közvetítőként használni. Monach szivesen tette meg e lépést, örült hogy előtérbe állíthatja a megértett apát és hogy elégtétel gyanánt kívánhatja e házasságot, mely után már rég ahitozott.

Az abbé nagyon lihetőnek találta mindazt, amit Monach neki elmondott; Roger még tegnapelőtt látogatta meg és oly szenvedélyesen viselkedett, hogy így történt a dolog, de nem titkolhatta, hogy Roger boldogtalan szenvedélye sokkal gyorsabban jutatta az ügyet céljához, mint az máskülönben megtörténhetett volna. Es ha Lea még ki is keresztkednék, örömmel üdvözlőné ez egyestlést.

A báró erről hallani sem akart és úgy vélekedett, hogy amennyiben valakinek engednie kell, az csak a vicomte lehet. Azzal a kérelemmel távozott, hogy az abbé ur vegye kezébe a dologt és beszélje meg d'Espagnes gróffal; nézele szerint nem jó, ha az asszonyokat is beavatják és ezért tartotta ő is célszerűbbnek, hogy az abbé urhoz forduljon.

Láttuk, hogy nem az abbé hibája volt, ha a kényes ügyet mégis csak a tábornoknéval kellett megbeszélnie; délután elment a d'Espagnes palotába és bevezették az elfogadó terembe, míg az inas a tábornoknénak bejelentette a látogatást. A tábornokné, a mint belépett, az abbé komoly arcáról látta, hogy mai látogatásának nem valami kellemes oka lehet és így meglehetősen aggódva köszöntötte őt. Majd — akaratlaul és reszkető hangon — azt kérdeztem tőle: „Nos abbé ur, mi hozta Önt ide?”

(Folytatjuk.)

Köszönetnyilvánítás.

Szívülvöl jövő hálás köszönetet mondunk ez uton is mindazoknak, kik drága halottunk

Jambrits Lajosné
szüi. Uzelac Elza

elhunyta alkalmából a pótolhatatlan vesztesség felett részvétükkel, a temetésen való megjelenésükkel, koszoruk adományozásával nyújtottak vigaszt.

Köszeg, 1909. aug. 28.

A gyászoló
Jambrits és Uzelac
család

Hirdetmény.

A rótfalvai templom tenoválására tervezett sorsjáték a bizottság határozata szerint 1909. szeptember 29-ike helyett

1909. október 26-án

délután 4 órakor a sörkert helyiségben fog megtartatni.

A sorsjáték bizottság.

Dr. NIEDERHOFER JÓZSEF

orvos tudor,

specialista nő- és gyermekbajokban, ideg- és nemibetegségekben, Köszegen letelepedett és rendszerint délelőtt 8-10-ig és délután 2-3-ig. Lakik a Kossuth Lajos-utca 495. szám alatt a Csapodi-féle házában.

Tüzifa eladás.

Tölgy dorong . . . 1 mtr. K 5.—
" hasáb . . . 1 mtr. " 7.—
Bükk dorong . . . 1 mtr. " 6.—
" hasáb III. o. 1 mtr. " 8.—
" " II. o. 1 mtr. " 8,50
" " I. o. 1 mtr. " 9.—

rendesen megrakva, házhoz szállítva.

Megrendelhető helyben

Jánosa Gyula,
fűszerkereskedésben.

Elveszett

24-én egy aranylánc karperec türkisszivecskével; átadandó a kiadóhivatálnál.

A megtaláló jutalmat kap.

Gyakornok

azonnal felvétetik Róth Jenő könyvkereskedésében Köszegen.

ROPS
biztonsági
gyorsfőző.
Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik.

Szess ki nem folyhat.

Szesztölgysztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikket árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.
BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/39.

Helybeli elárulító:

NAGY SÁNDOR.

Nyomdász tanoncnak

felvétetik egy jóra való fiu

Rónai Frigyes
nyomdatulajdonosnál.

Bornyilvántartáshoz

szükséges nyomtatványok raktáron vannak

Feigl Gyula-féle könyvnyomdában

Köszegen.

Császárfürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hevízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uzo-dák, hőleg-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld. *Az Igazgatóság.*

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.
Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

Unger József cég-nél
Köszegen.

Szombathely: Kaiser Lajos.

Saját érdekében

csak **BOHN**-féle

nagykikindai és zombolyai cserepet fogadjon el és utasítson vissza más :: silány minőségű cserepet, mert ::

csak a **BOHN**-féle

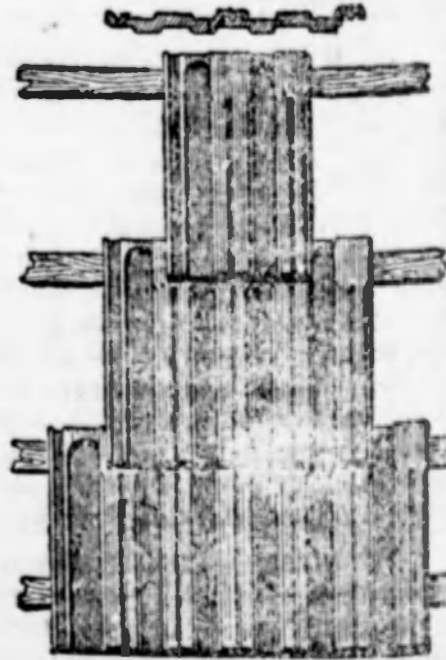
cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

Tessék mintát és árjegyzéket kérni.

BOHN-CSERÉPGYÁR Zombolya.

Bohn kikindai cserpe.

Bohn zombolyai cserpe.

Nyom. Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.